

Przedmiotowy Regulamin Konkursowy XV Wojewódzkiego Konkursu z Geografii dla uczniów dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego

I. Informacje ogólne

1. Niniejszy Regulamin określa szczegółowe informacje dotyczące organizacji XV Wojewódzkiego Konkursu z Geografii dla uczniów dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego zgodnie z rozdziałem V i VI Regulaminu Ogólnego Konkursów Przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych, dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2017/2018.
2. Informacje ogólne dotyczące organizacji XV Wojewódzkiego Konkursu z Geografii są umieszczone w Regulaminie Ogólnym Konkursów Przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych, dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2017/2018 opublikowanym na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach.

II. Cele konkursu

1. Wspieranie i rozwijanie uzdolnień, zainteresowań uczniów w zakresie nauk geograficznych.
2. Pogłębianie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geograficznych.
3. Rozwijanie zdolności twórczego myślenia.
4. Promowanie osiągnięć uczniów i ich nauczycieli.
5. Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

III. Zakres wiedzy i umiejętności wymagany na poszczególnych etapach konkursu

1. Etap I – szkolny

- 1) ZIEMIA I UKŁAD SŁONECZNY
 - Historia poglądów na budowę Wszechświata
 - Ziemia w systemie słonecznym
 - Ruchy Ziemi i ich konsekwencje
 - Kalendarz
- 2) MAPA JAKO OBRAZ ZIEMI
 - Współrzędne geograficzne
 - Metody przedstawiania zjawisk na mapach
- 3) SFERY ZIEMI I WSPÓŁZALEŻNOŚCI MIĘDZY NIMI
 - Litosfera i wnętrze Ziemi
 - Składniki skorupy ziemskiej
 - Podział skał i ich geneza
 - Dzieje Ziemi

- Procesy endogeniczne
- Procesy egzogeniczne
- Atmosfera i klimaty kuli ziemskiej (elementy klimatu i czynniki klimatotwórcze)
- Hydrosfera - morza, rzeki, jeziora świata
- Gleby świata i świat organiczny Ziemi

2. Etap II – powiatowy

1) Obowiązują zagadnienia z I etapu.

2) ZAGADNIENIA SPOŁECZNO GOSPODARCZE ŚWIATA ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM EUROPY I AZJI

- Rozwój ludnościowy świata – podstawowe pojęcia stosowane w demografii, fazy rozwoju demograficznego, społeczeństwa stare i młode
- Przemiany w strukturze zatrudnienia ludności, współczynniki związane ze strukturą zatrudnienia
- Przyczyny i skutki bezrobocia
- Czynniki decydujące o rozmieszczeniu ludności - obszary wysokiej i niskiej koncentracji ludności, bariery osadnictwa
- Przyczyny, kierunki i konsekwencje migracji ludności
- Proces rozwoju i funkcje miast, podstawowe układy urbanistyczne, największe miasta Europy i Azji i ich problemy
- Obszary nadwyżek i niedoborów żywności – zjawisko głodu
- Produkcja energii w Europie i Azji – rozmieszczenie i produkcja surowców energetycznych, energetyka alternatywna
- Tradycyjne i nowoczesne gałęzie przemysłu
- Współczesne migracje ludności - podstawowe pojęcia i kierunki migracji w Europie i Azji
- Państwa nieuznawane w Europie i Azji
- Podział polityczny Europy i Azji – państwa powstałe po 1989 roku
- Rozwój turystyki i jej wpływ na środowisko naturalne, największe atrakcje turystyczne Europy i Azji
- Główne problemy społeczno – gospodarcze Europy
- Zróżnicowanie poziomu gospodarczego w Europie i Azji
- Rozmieszczenie ras i głównych religii w Europie i Azji

3. Etap III – wojewódzki

1) Obowiązują zagadnienia z I i II etapu.

2) POLSKA – ŚRODOWISKO NATURALNE, LUDNOŚĆ, GOSPODARKA, PRZEMYSŁ, KOMUNIKACJA I OCHRONA ŚRODOWISKA

- Położenie, granice, charakterystyczne cechy ukształtowania środowiska naturalnego
- Podział administracyjny i jego historia
- Pasowość rzeźby terenu Polski
- Budowa geologiczna Polski
- Złodowacenia na obszarze Polski
- Morze Bałtyckie – jego charakterystyka fizyczno- geograficzna oraz historia powstania
- Sieć hydrograficzna w Polsce (wody powierzchniowe i podziemne)
- Charakterystyka klimatu Polski

- Cechy podstawowych typów gleb strefowych i astrefowych oraz ich rozmieszczenie w Polsce
- Główne formacje leśne i ich funkcje
- Ochrona przyrody w Polsce
- Degradacja środowiska przyrodniczego w Polsce
- Zmiany liczby ludności po II wojnie światowej
- Główne kierunki migracji po II wojnie światowej
- Cechy demograficzne społeczeństwa polskiego
- Struktura zawodowa ludności Polski
- Główne przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce
- Urbanizacja w Polsce – rozmieszczenie i typy zespołów miejskich
- Produkcja roślinna i zwierzęca w Polsce i jej rozmieszczenie
- Główne problemy polskiego rolnictwa
- Energetyka w Polsce
- Czynniki lokalizacji przemysłu i główne okręgi przemysłowe
- Handel zagraniczny Polski
- Turystyka w Polsce

IV. Organizacja konkursu

1. Czas trwania poszczególnych etapów konkursu i rodzaje zastosowanych zadań:
 - a. Etap I – szkolny: 90 minut (zadania zamknięte i otwarte).
 - b. Etap II – powiatowy: 60 minut (zadania zamknięte).
 - c. Etap III – wojewódzki: 90 minut (zadania zamknięte i otwarte)
2. Na każdym etapie Konkursu zabrania się wnoszenia do sal, w których odbywa się konkurs wszelkich pomocy, w tym: podręczników, książek, kalkulatorów oraz środków łączności (np. telefonów komórkowych). Na etapie II. konkursu zabrania się korzystania z kalkulatora w systemie operacyjnym.
3. Uczestnicy konkursu mogą korzystać z przyborów kreślarskich.
4. Podczas rozwiązywania zadań na etapie I. i III. uczeń używa pióra lub długopisu, nie może używać korektora a błędne zapisy powinien przekreślić.
5. Na etapie II. Konkursu uczniowie mogą korzystać z brudnopisów przygotowanych przez dyrektora szkoły, w której odbywa się etap II Konkursu. Po zakończeniu pracy z arkuszem zadań brudnopis zostaje zwrócony do Międzyszkolnego Zespołu Nadzorującego i nie podlega sprawdzeniu.

V. Tryb odwoławczy

Tryb odwoławczy na poszczególnych etapach konkursu oraz zasady zakwalifikowania uczestników do kolejnych etapów konkursu określa *Regulamin Ogólny Konkursów Przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych, dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2017/2018.*

VI. Wykaz literatury obowiązującej uczestników

Podręczniki szkolne dla gimnazjum oraz atlasy geograficzne zatwierdzone przez MEN i MENiS. Literatura uzupełniająca w zakresie konkursu – podręczniki dla szkół ponadgimnazjalnych.

VII. Wykaz literatury stanowiącej pomoc dla nauczycieli

1. Dobosiewicz Z., Olszewski T., *Geografia ekonomiczna świata*. Warszawa: PWE, 1994.
2. Fierla I., *Polska w Europie*. Warszawa: PWE, 2011.
3. Fierla I., *Geografia gospodarcza Polski*. Warszawa: PWE, 2004.
4. Fierla I., *Geografia gospodarcza świata*. Warszawa: PWE, 2005.
5. Flis J., *Wstęp do geografii fizycznej*. Warszawa: WSiP, 1988.
6. Kądziołka J., Kocimowski K., Wołonciej E., *Świat w liczbach*. Warszawa: WSiP, 2013.
7. Kondracki J., *Geografia fizyczna Polski*. Warszawa: PWN, 2009.
8. Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*. Warszawa: PWN, 2011.
9. Kubiak K., *Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie*. Warszawa: Wydaw. Trio, 2005.
10. Licińska D., *Słownik Szkolny. Geografia. Człowiek i jego działalność*. Warszawa: WSiP, 1999.
11. Makowski J., *Geografia fizyczna świata*. Warszawa: PWN, 2012.
12. *Państwa nieuznawane i terytoria o nieustalonym statusie. Wielki atlas świata*. Warszawa: Wydaw. EM, 2006.
13. *Rocznik Demograficzny GUS 2016* - strony www (stat.gov.pl).
14. *Słownik geograficzny pod redakcją J. Flisa*. Warszawa: WSiP, 1999.